

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Пренус

РЕШЕНИЕ № 245

от 20 април 2007 година

**ЗА ПРИЕМАНЕ И АКТУАЛИЗИРАНЕ НА НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ
ЗА РАЗВИТИЕ НА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ – 2007 г.**

На основание § 65 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2007 г.

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Приема национални програми за развитие на средното образование, както следва:

- а) Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа” съгласно приложение № 1;
- б) Национална програма „Квалификация” съгласно приложение № 2;
- в) Национална програма „Модернизиране на материалната база в училище” съгласно приложение № 3;
- г) Национална програма „Училището – територия на учениците” съгласно приложение № 4.

2. Актуализира финансовите средства по програмите, които се изпълняват въз основа на стратегическите документи, одобрени през 2005 г. във връзка с § 69, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2005 г. и

актуализирани през 2006 г. във връзка с § 71, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2006 г., съгласно приложение № 5.

3. Министърът на финансите да извърши съответните корекции по бюджетите на Министерството на образованието и науката и на общините.

4. По предложение на министъра на образованието и науката министърът на финансите може да извършва компенсирани промени във и между програмите по т. 1 и 2.

5. Министърът на образованието и науката до 30 март 2008 г. да представи в Министерския съвет отчет за изпълнението на програмите, който да се публикува на интернет страницата на Министерството на образованието и науката.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Сергей Станишев

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Севдалин Мавров**

Вярно,

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":**

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ОПТИМИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНАТА МРЕЖА”

1. ВЪВЕДЕНИЕ

- Основание за приемане – § 65 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2007 г.
- Необходимост от програмата – данни за актуалното състояние
  - Училищна мрежа, несъответстваща на броя на учениците в съответната община в резултат на демографските промени в страната;
  - Училищна мрежа, несъобразена с изискванията на пазара на труда и със социално-икономическите характеристики на общината и областта;
  - Неефективност на разходите за образование в резултат на наличието на голям брой маломерни и слети паралелки и на високото съотношение учител/ученик.

2. ЦЕЛИ

- Осигуряване възможност на всяко дете да получи съизмеримо по качество образование;
- Мрежа от професионални училища, отговаряща на състоянието на пазара на труда и на социално-икономическия профил на региона;
- Повишаване на ефективността на публичните разходи за образование.

3. ОБХВАТ

- Модули (направления)
  - Оптимизиране на училищната мрежа
  - Рационализиране на мрежата от професионални училища
- Общ бюджет на програмата – 36 млн. лв.
- Срок на програмата – 31 декември 2007 г.

4. МОДУЛИ

4.1. ОПТИМИЗИРАНЕ НА УЧИЛИЩНАТА МРЕЖА

- Описание на модула

Модулът включва:

1. Общински програми за оптимизация, които съдържат:

- мерки, насочени към реструктуриране на училищата и към създаване на средищни училища на територията на съответната община;

- мерки, свързани с намаляването на броя на паралелките, включително на маломерните и слетите паралелки.

2. Проект на Националното сдружение на общините в Република България (НСОРБ) за организиране на семинар за запознаване с програмата и за обмяна на добри практики;

3. Проекти за мониторинг и оценка на националната програма и анализ на училищната мрежа.

Дейности, които ще бъдат финансирани по общинските програми за оптимизация:

- ремонт на училища – с приоритет за средищните училища;
- подобряване на материално-техническото оборудване – с приоритет за средищните училища;

- създаване на условия за столово хранене (без разходи за поевтиняване и режийни разноски);

- обезщетения на персонала в резултат на реструктурирането на училищната мрежа;

- комуникационни дейности – провеждане на разяснителна кампания от страна на общините, доказваща, че оптимизацията на училищната мрежа води до повече положителни, отколкото отрицателни ефекти.

- **Бюджет на модула**

Общият бюджет на модула е 35 000 хил. лв., от които:

- за общински програми за оптимизация – до 34 900 хил. лв.; разходите за комуникационни дейности по общинските програмите са до 2 на сто от общия бюджет;

- за проектите за мониторинг и оценка и за анализ на училищната мрежа | комуникационни дейности – до 100 хил. лв.

- **Принцип на финансиране**

Финансирането се извършва въз основа на разработени от общините програми, които съдържат:

- мерки за оптимизация;

- информацията, сведенията и документите по чл. 12, ал. 3 и 4 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета – за мерките, свързани с реструктуриране на училищата и създаване на средищни училища;

- дейности по предотвратяване на рисковете от отпадане на ученици в резултат на извършената консолидация на училищата;

- комуникационни дейности;

- показатели за изпълнение и целеви стойности по тях;
- бюджет на програмата въз основа на количествени и стойностни показатели;

- срокове и график за реализиране на мерките.

- **Етапи на финансиране**

Финансирането се извършва на две равни части. Първите 50 на сто от средствата се предоставят на общините авансово след одобряването на програмите. Окончателното плащане в размер на още 50 на сто се извършва до 15 октомври 2007 г. след изпълнение на мерките и одобряване на отчета от групата по изпълнение, контрол и наблюдение на програмата.

Когато по програмата са изпълнени само част от мерките за оптимизация, окончателното плащане е в размер, съответстващ на разходите по тях.

При неизпълнение на мерките за оптимизация общината възстановява в централния бюджет получените авансово средства до размера на неизпълнението.

- **Максимална стойност на програмата**

Стойността на общинската програма за оптимизация се определя от вида на мерките, като финансирането ще се извършва по следните критерии:

- **Намаляване броя на училищата** – до 250 хил. лв. за закрито училище, функционирало през учебната 2006/2007 г., както следва:

- 250 хил. лв. за закрито училище с над 44 ученици за учебната 2006 – 2007 г.;

- 150 хил. лв. за закрито училище с 21 до 44 ученици за учебната 2006 – 2007 г.;

- 80 хил. лв. за закрито училище с до 20 ученици за учебната 2006 – 2007 г.

- **Повишаване на средната пълняемост на паралелките** – по 12 хил. лв. за всяка закрыта паралелка, в резултат на което се повишава средната пълняемост. Не се финансират намаляването на паралелки в резултат на намаляване броя на учениците и закриването на училище, за което е предоставено финансиране по показателя намаляване броя на училищата.

- **Бенефициенти** – кой може да кандидатства, с колко проекта

1. **За общинските програми за оптимизация** – общините в Република България. Всяка община може да кандидатства само с една програма, която включва както мерки за реструктуриране на училищата, така и мерки за намаляване на паралелките.

2. **За организиране на комуникационни дейности и обмяна на добри практики – проект на НСОРБ.**

3. **За мониторинг на модула и анализ на училищната мрежа – юридически лица.**

- **Оценяване на проектите**

За реализиране на модула се създава група/комисия за управление. Тя организира и координира всички дейности, свързани с оценяване, контрол и наблюдение на модула. В нея задължително се включват по трима представители на Министерството на образованието и науката (МОН), Министерството на финансите (МФ) и НСОРБ.

Критерии за оценка:

- Относителен дял на броя на закритите училища спрямо общия брой училища;

- Относителен дял на учениците от закритите училища спрямо общия брой ученици;

- Относителен дял на закритите паралелки спрямо общия брой паралелки в общината (без намалението на паралелките в резултат на реструктуриране на училищната мрежа и намаляване броя на учениците).

Оценяват се всички програми по определените критерии. Класирането се извършва по низходящ ред в зависимост от получената обща оценка.

Приоритетно се финансират мерките, свързани с реструктуриране на училищната мрежа, като след осигуряването им се финансират мерките по намаляване броя на паралелките.

- **Процедура – изисквани документи, срок на подаване, ред за разглеждане**

- **Изисквани документи**

Формуляр за участие по образец;

Решение на общинския съвет за приета общинска програма за оптимизация.

- **Срок на подаване**

Срокът на подаване на общинските програми за оптимизация е 1 май 2007 г.

- **Ред за разглеждане**

Групата/комисията по управление на модула разглежда, оценява и класира общинските програми за оптимизация до 1 юни 2007 г.

В 10-дневен срок след класиране на програмите групата/комисията прави предложение до министъра на образованието и науката за финансиране на първите 50 на сто от програмите.

След класирането на общинските програми и при наличие на неусвоени средства групата/комисията по управление на модула може да предложи на министъра на образованието и науката и на министъра на финансите промяна в обхвата на мерките по програмата. Промените се приемат от Министерския съвет.

- **Отчитане на резултатите от одобрените програми**

В срок до 30 септември 2007 г. общините представят отчет за изпълнението на мерките по модула.

В срок до 15 октомври 2007 г. групата/комисията по управление на модула извършва проверка и анализ на отчетите и прави предложение до министъра на образованието и науката за финансиране на останалите 50 на сто от програмите.

4.2. РАЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА МРЕЖАТА ОТ ПРОФЕСИОНАЛНИ УЧИЛИЩА

- **Описание на модула**

Модулът включва проекти за оптимизация на професионалните училища, които съдържат:

- мерки, насочени към преобразуване чрез сливане на професионалните училища с оглед на ефективно използване на ресурсите;
- мерки, свързани с намаляване броя на паралелките в резултат на сливането на две специалности от една професия в една паралелка или сливането на две професии в една паралелка.

Проектите за преобразуване/сливане на професионални гимназии и училища се разработват от финансиращия орган, като за училищата, финансирани от МОН, се изготвят от съответния регионален инспекторат по образованието (РИО).

Проектите за намаляване броя на паралелките и повишаване на пълняемостта им се разработват от професионалните гимназии и училища и включват закриването на една или повече паралелки от X, XI и XII клас. Мярката не се прилага в първия клас на обучението.

Дейностите, които ще бъдат финансирани по проектите за оптимизация, са:

- ремонт на професионалните гимназии и училища;
- подобряване на материално-техническото оборудване;
- разходи, свързани с преместване на машини, съоръжения и оборудване;
- обезщетения на персонала в резултат на сливане на професионални гимназии и училища;

- комуникационни дейности – провеждане на разяснителна кампания от страна на РИО, доказваща че оптимизацията на училищната мрежа води до повече положителни, отколкото отрицателни ефекти.

- **Бюджет на модула**

Общият бюджет на модула е 1 000 000 лв.

- **Принцип на финансиране**

Финансирането се извършва въз основа на проекти, които съдържат:

- мерки за оптимизация;
- информацията, сведенията и документите по чл. 12, ал. 3 и 4 от Правилника за прилагане на Закона за народната просвета – за мерките, свързани с преобразуване на училищата;
- комуникационни дейности;
- показатели за изпълнение и целеви стойности по тях;
- бюджет на програмата въз основа на количествени и стойностни показатели;

- срокове и график за реализиране на мерките.

Мерките се реализират и отчитат в рамките на 2007 г.

- **Етапи на финансиране**

Финансирането се извършва на две равни части. Първите 50 на сто от средствата се предоставят авансово след одобряването на програмите. Окончателното плащане в размер на останалите 50 на сто се извършва до 15 октомври 2007 г. след изпълнение на мерките и одобряване на отчета.

Когато по програмата са изпълнени само част от мерките, окончателното плащане е в размер, съответстващ на разходите по тях.

- **Максимална стойност на един проект**

Стойността на проекта се определя от вида на мерките, като финансирането ще се извършва по следните критерии:

- **Намаляване броя на училищата** – до 130 хил. лв. за слято (закрито) училище, функционирало през учебната 2006 – 2007 г.;

- **Повишаване на средната пълняемост на паралелките** – по 12 хил. лв. за всяка закрыта паралелка, в резултат на което се повишава средната пълняемост. Не се финансират намаляването на паралелки в резултат на намаляване броя на учениците и закриването на училище, за което е предоставено финансиране по показателя намаляване броя на училищата.

- **Бенефициенти**

1. **За преобразуване чрез преобразуване/сливане на професионални гимназии и училища** – министерствата, финансиращи професионални гимназии и училища, регионалните инспекторати по

образование – за професионални гимназии и училища, финансирани от МОН. Кандидатства се с един проект за област.

2. За мерките за закриване на паралелки – професионалните гимназии и училища само с един проект.

- **Оценяване на проектите**

За реализиране на модула се създава комисия, която организира и координира всички дейности, свързани с оценяване, контрол и наблюдение на модула. В нея се включват трима представители на МОН, един представител от МФ и един представител от Министерството на земеделието и горите.

Критерии за оценка

- Броят на професионалните области, изучавани в преобразуваното училище;

- Броят на паралелките в преобразуваното училище;

- Броят закрити паралелки;

- Увеличаване пълняемостта на паралелките спрямо учебната 2006 – 2007 г. в резултат на оптимизиране броя на паралелките.

Класират се всички проекти, които отговарят на критериите.

Когато общата сума на проектите е по-висока от общия бюджет по програмата, проектите се финансират в низходящ ред в зависимост от броя на получените точки до достигане на лимита от средства.

Приоритетно се финансират мерките, свързани с реструктуриране на училищната мрежа, като след осигуряването им се финансират мерките по намаляване броя на паралелките.

- **Процедура – изисквани документи, срок на подаване, ред за разглеждане**

Изисквани документи:

За преобразуване чрез сливане на професионални училища

Формуляр за участие по образец;

Предложение на финансиращия орган/РИО за преобразуване на професионалните гимназии и училища;

Проект за преобразуване, изготвен от финансиращия орган/РИО.

За закриване на паралелки

Формуляр за участие;

Проект, съгласуван с РИО.

- **Срок на подаване**

Срокът на подаване на проектите за оптимизация е 1 май 2007 г.

- **Ред за разглеждане**

Групата/комисията по управление на модула разглежда, оценява и класира проектите за оптимизация до 1 юни 2007 г.

- **Отчитане на резултатите от одобрените проекти**

В срок до 30 септември 2007 г. финансиращите органи (включително общините), РИО и професионалните училища представят отчет за реализацията на мерките по модула.

В срок до 15 октомври 2007 г. групата/комисията по управление на модула извършва проверка и анализ на отчетите и прави предложение до министъра на образованието и науката за финансиране на останалите 50 на сто от програмите.

5. ОЦЕНКА НА РЕЗУЛТАТИТЕ И ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА (публикуване на отчета на интернет страницата на МОН)

В срок до 30 март 2008 г. министърът на образованието и науката и министърът на финансите представят на Министерския съвет информация за резултатите от изпълнението на програмата въз основа на извършения независим одит.

В същия срок отчетът за изпълнение на програмата се публикува на сайта на МОН.

6. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА И ИНДИКАТИВНИ ПАРАМЕТРИ:

- брой на закрити/преобразувани училища - 80;
- брой на учениците, насочени към средищни училища - 4000;
- брой на закритите паралелки - 250;
- увеличено съотношение ученик/учител.

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА "КВАЛИФИКАЦИЯ"

I. МОДУЛ „КВАЛИФИКАЦИЯ НА УЧИТЕЛИТЕ“

А) КВАЛИФИКАЦИЯ НА УЧИТЕЛИ ПО ЧУЖД ЕЗИК

1. Въведение

Преходът към икономика, базирана на знанието, поставя нови предизвикателства пред развитието на човешките ресурси и определя ключовата роля на учителя.

Доброто владеене поне на два чужди езика се превръща в основно изискване за всеки български гражданин, който желае да се възползва от предимствата на Европейския съюз. С цел насърчаване на мобилността чуждоезиковата подготовка е основен приоритет в Националната програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание 2006–2015.

Анализът на състоянието на педагогическите кадри през учебната 2006–2007 г. извежда на преден план проблема с недостига на правоспособни учители по чужд език.

Въвеждането на нова образователна структура и по-конкретно VIII клас – година за интензивно чуждоезиково и компютърно обучение и/или за професионална подготовка за всички ученици, има важно значение за осигуряване равен достъп на всяко дете до изучаване на чужд език.

Процесът на реализиране е съпроводен от промяна на учебните планове и програми, което определя политиката на Министерството на образованието и науката (МОН) за осигуряване на правоспособни учители и целенасочена квалификация по съответния чужд език.

2. Цели

- Конкретни действия за поетапно преодоляване дефицита на квалифицирани учители по чужд език, информатика и информационни технологии и подготовка на системата за въвеждане на новата структура на средното образование.
- Да се осигурят алтернативни пътища за отваряне пазара на труда, като се предостави възможност за задочно обучение или включване в съкратен курс при заетост в училище и при наличие на необходимия опит.
- Да се разшири „банката“ от учителски кадри по чужд език и да се повишат критериите за подбор.
- Да се повиши качеството на чуждоезиковото обучение.

3. Дейности

3.1. Квалификация на начални учители по чужд език

През 2003 г. са обучени 724 начални учители с различно ниво на владеене на съответния език по програма с общ хорариум 360 часа. Обучението завършва с удостоверение, което дава възможност на началните учители да допълват нормата си на задължителна преподавателска заетост с часове по чужд език.

Включването на учителите в квалификационен курс за актуализиране и надграждане на знания, умения и компетентности ще даде възможност за формиране на норматив само с часове по чужд език в начален етап и освобождаване на ресурса от правоспособни учители с филологическо образование за гимназиалния етап.

- Обхват – 700 начални учители
- Общ бюджет – 700 000 лв.
- Бенефициенти – висши училища

3.2. Квалификация на неправопособни учители по чужд език:

- Учители със средно образование – езикова гимназия – предоставяне на възможност за включване в задочно обучение с продължителност две години, обвързано с договор за квалификация по Кодекса на труда

- Учители с висше образование без правоспособност за преподаване на чужд език

- Учители с висше образование – филолози без педагогическа правоспособност

Учебна програма – модул „Педагогика” и модул „Чужд език”

- Обхват – 1500 учители
- Бюджет на модула – 2 500 000 лв.
- Бенефициенти – висши училища

3.3. Поддържаща квалификация на правоспособни учители по чужд език, преподаващи в V – XII клас

- Обхват – 5000 учители
- Бюджет на модула – 1 400 000 лв.
- Бенефициенти – висши училища/външни организации

4. Процедури

В едномесечен срок от приемане на програмата училищата представят заявка в съответния регионален инспекторат по образование (РИО) по образец, утвърден от МОН. Началникът на РИО назначава със

заповед комисия за изготвяне на списъци по целеви групи. В 10-дневен срок РИО изпраща списъците в МОН за окончателно одобрение.

В двуседмичен срок от постъпване на предложенията в МОН комисията представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване план-график за различните обучения.

Б) КВАЛИФИКАЦИЯ НА УЧИТЕЛИ, ПРЕПОДАВАЩИ НОВ ПРЕДМЕТ

1. Въведение

• Необходимост от програмата

Съгласно чл. 42, ал. 2 от Закона за народната просвета (ЗНП) и чл. 131 от Правилника за прилагане на ЗНП МОН осигурява повишаване на професионалната квалификация на учителите, ако се въвеждат нови или се променят съществуващите държавни образователни изисквания (ДОИ).

През 2007 – 2008 г. се въвежда нов учебен предмет „Човекът и природата” в VI клас, който е интегриран и включва модули с физично, химично и биологично съдържание, съответстващи на трите природни направления.

2. Цели на програмата

Осигуряване на допълнителна квалификация на учители с правоспособност по: физика, физика и математика, химия, биология, биология и география за преподаване на новото учебно съдържание.

3. Обхват – 2600 учители

- Хорариум – 40 учебни часа
- Общ бюджет – 300 000 лв.
- Бенефициенти – висши училища

Мониторинг и оценка, сертифициране и изготвяне на регистър – 100 000 лв.

Възлага се на външна организация да изготви методика за мониторинг.

Изготвяне на анализ и публикуване на резултатите на интернет страницата на МОН, в т.ч. на междинния отчет по изпълнението.

II. МОДУЛ „КВАЛИФИКАЦИЯ НА ДИРЕКТОРИ”

1. Въведение

Тенденциите, заложи в програмата, са пряко съобразени с националните приоритети и европейските политики в областта на образованието.

Българското училищно образование и предучилищното възпитание и подготовка се намират в процес на децентрализация. *Националната програма за развитие на училищното образование и предучилищното възпитание и подготовка 2006 – 2015 г.* идентифицира сериозен дефицит в управлението на училищното образование, който изисква незабавни мерки.

Базирано в училището управление предполага нови правомощия и отговорности за директора – той управлява училищния бюджет, определя броя на учителите и другия персонал, подбира и назначава персонала, отчита се пред училищното настоятелство (училищния съвет) и общината.

За управление на училището и детската градина при условия на автономия директорът не е подготвен поради липса на подходящо образование и актуална квалификация, както и недостатъчен практически опит.

2. Цели на програмата

- Изграждане елементите на национална система за подготовка на директори и други лица в системата на училищното образование, чрез изготвяне на анализи, прогнози, програми
- Осигуряване на съвременно, модерно, иновативно, качествено и достъпно обучение на директори и други лица в системата на училищното образование, което успешно съчетава националните традиции с европейското измерение и е насочено към подобряване на качеството и ефективността на управленския процес.
- Модернизиране и създаване на подходяща среда, условия и техническо обезпечаване за организиране на качествен и ефективен учебен процес.

3. Обхват:

- действащи директори на училища - 2700 души
- директори на училища, в които се осъществяват иновации и добри практики – 2100 души
- директори на училища, в които се осъществява интегрирано обучение на деца със специални образователни потребности – 120 души

- кадри, подготвящи се за заемане длъжността „директор” - 1000 души

- началници на РИО, организационни експерти – 100 души

- екипи обучаващи – 60 души

- анализ и проучване на съществуващите практики за обучение на директори в системата на училищното образование на национално равнище

- разработване на 15 нови програми и работни материали към тях в областта на управление на училището;

- Общ бюджет – 2 000 000 лв.

4. Дейности:

Направление	Дейности	Бюджет (в лв.)	Индикатори за изпълнение
4.1. Изграждане на национална система за подготовка на директори и други лица в системата на училищното образование	4.1.1. Изготвяне на анализи, проучвания на добрите практики и прогнози за нуждите от квалификация	30 000	Списък на областите на компетенции в управлението на училищното образование с необходимост от обучение на училищните директори в България.
	4.1.2. Разработване на нови учебни програми и учебни материали	100 000	Изготвени 15 нови програми и изработени пособия по тях
4.2. Осигуряване обучение на директори и други лица в системата на училищното образование	4.2.1. Провеждане на модул „Управление на училището”	400 000	2700 директори
	4.2.2. Обучения за подготовка за заемане на длъжността директор	200 000	1000 души
	4.2.3. Обучения на директори на училища, в които се осъществява интегрирано обучение на деца със СОП - I етап	40 000	120 души

	4.2.4. Интерактивно обучение по проект на Майкрософт	40 000	120 души
	4.2.5. Обучения на началник на РИО и експерт ОСО	25 000	100 души
	4.2.6. Обучения на екипи за провеждане на интерактивни дейности и тренинги	20 000	60 души
	4.2.7. Провеждане на конкурс "Добър директор" в 2 етапа, публикуване на най-добрите практики	45 000	I етап - 2000 директори он-лайн състезание II етап – 100 директори
4.3. Ресурсно осигуряване на цялостната дейност по програмата	4.3.1. Заплати и други плащания и възнаграждения на персонала, издръжка на базата	300 000	
	4.3.2. Техническо осигуряване	250 000	Оборудване на две зали с компютри в мрежа, информационен център, пленарна зала, помещение за самостоятелна подготовка
	4.3.3. Модернизация и създаване на подходяща среда за обучение	500 000	Преустроени 5 учебни зали – пленарна, лекционна, за самостоятелна подготовка, приемна и информационен център
4.4. Мониторинг и оценка на програмата	4.4.1. Провеждане на изследване за оценяване качеството на изпълнение на програмата	50 000	

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
"МОДЕРНИЗАЦИЯ НА МАТЕРИАЛНАТА БАЗА В УЧИЛИЩЕ"

I. Модул „Спорт В училище“

1. Въведение

Необходимост от програмата – данни за актуалното състояние.

Данните от последните проучвания показват, че в 650 общински и в 20 държавни училища няма физкултурни салони. В 500 училища физкултурните салони не могат да задоволят потребностите за провеждане на редовните часове по физическо възпитание и спорт. В лошо състояние са 854 училищни закрити спортни обекта (физкултурни салони и спортни зали), както и 2445 открити спортни обекти/спортни площадки и игрища. Това е резултат на липсата на достатъчно средства за капиталови вложения общо за училищната система и поради извършването единствено на неотложни ремонти на училищните сгради. Незадоволителното състояние на материалната база затруднява и реализирането на самите спортни дейности – учебни и извънкласни.

Възможностите за двигателна активност на учениците и участието им в спортни дейности са пряко обвързани със здравословното им състояние. Съвременната и атрактивна спортна база трябва да се разглежда и като възможност за превенция срещу увеличаването на тютюнопушенето и употребата на алкохол и наркотици и като условие за преодоляване на неблагоприятните тенденции в здравословното състояние на подрастващите – последица от недостатъчната двигателна активност.

Това налага предприемането на спешни мерки, които да доведат до разширяване и модернизирание на спортната база на училищата и до създаване на условия за пълноценното ѝ използване за физическо възпитание и спорт от учениците.

Проблемите на изградената до този момент спортна база могат да се решат до известна степен със средства в рамките на 47-50 млн. лв.

В дългосрочен план при поетапно инвестиране на 100 млн. лв. до 10 години всяко училище в страната ще разполага със съвременна спортна база.

2. Цели

Възстановяване и модернизирание, създаване и поддържане на обекти, съоръжения и инфраструктура чрез съвременните технологии в областта на спорта за гарантиране на висока функционалност и максимална сигурност при експлоатация.

Програмата е насочена към привеждане състоянието на училищната спортна база в съответствие с утвърдените международни стандарти и изисквания на Европейския съюз.

Предприемането на мерки за подобряване състоянието на училищната спортна база би довело до осигуряване на условия и възможности за провеждане на задължителната и избираемата подготовка от учебния процес по физическо възпитание и спорт. На много места училищната спортна база е единственото място, където учениците могат да играят и спортуват и през свободното си време.

3. Обхват

• Дейности:

- Възстановяване и текущо поддържане на външни площадки и съоръжения.
- Изграждане на открити спортни площадки с изкуствени настилки.
- Модернизиране на физкултурни салони.
- Общ бюджет на модула – 15 млн. лв.
- Индикативни параметри – 300 училища в страната.

3.1. Дейности по възстановяване и текущо поддържане на външни площадки и съоръжения

Финансиране на проекти за преасфалтиране на площадки с размер около 500 кв. м и за оборудването им със съответните съоръжения – баскетболни кошове и хандбални врати, баскетболни конструкции и табла, волейболни пилони, трапове за дълъг скок и др. на стойност до 30 хил. лв.

3.2 Дейности по изграждане на открити спортни площадки с изкуствени настилки

Финансиране на проекти за изграждане на площадки с площ до 540 кв. м, включително огради и осветление на стойност до 100 хил. лв.

3.3. Дейности по модернизиране на физкултурните салони

Финансиране на проекти за ремонт на физкултурни салони, в т.ч. поставяне на подходящи настилки, както и възстановяване на уреди и съоръжения на стойност до 70 хил. лв.

4. Бенефициенти

Всяко училище има право да кандидатства само с един проект за всяка от дейностите. Училищата кандидатстват и се конкурират по области.

5. Процедури

В едномесечен срок от приемането на програмата училищата представят проектите си в съответния регионален инспекторат по образование (РИО) по образец, утвърден от Министерството на образованието и науката (МОН). Началникът на РИО назначава със заповед комисия за подбор и оценяване на проектите, кандидатстващи за възстановяване на училищната спортна база.

В двуседмичен срок комисията в РИО класира подадените проекти на основата на определените критерии и ги предоставя в МОН за окончателно одобряване.

В двуседмичен срок от постъпване на проектите в МОН комисия с участието на представител на Държавната агенция за младежта и спорта представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване училищата, които ще бъдат включени в програмата за 2007 г.

Финансирането на дейностите се извършва от бюджета на МОН.

6. Критерии за оценка

- Съответствие с целите на програмата – до 30 т.;
- Състояние на спортната база – до 30 т. Предимство имат училищата с по-лоша материална база;
- Брой на учениците в училището – до 30 т. Предимство имат училищата с по-голям брой ученици;
- Перспектива за развитие на училището – до 10 т. Разглежда се тенденцията в броя на учениците за последните 3 години, както и мястото на съответното училище в общинския план за развитие.

7. Оценка на резултатите

Възлагат се на външна организация мониторинг и оценка на изпълнението на програмата. В срок до 31 март 2008 г. докладът се публикува на интернет страницата на МОН, в т.ч. и междинните, и окончателният отчет по изпълнението.

II. Модул „Обновяване на учебно-техническото оборудване”

1. Въведение

- Необходимост от програмата

Сега учебно-техническото оборудване в училищата е морално и физически остаряло. От години не е извършвано обновяване и ежедневната употреба на съответния инвентар е довела до крайната му амортизация. Наред с това новите условия и изисквания към учебния процес налагат и

необходимостта от обновяване на материалната база в смисъл на въвеждане на нови в технологично отношение материали, каквито с течение на времето са навлезли в практиката.

2. Цели

Осигуряване на адекватни условия за провеждане на учебния процес от гледна точка на учебно-техническото оборудване в училищата: нови учебни дъски и консумативи, ново оборудване с ученически маси и столове, нови учебни пособия (глобуси, пособия за специализираните кабинети и др.) Със същия темп на финансиране потребностите на училищата от посочените активи би могло да се удовлетворят за около 5-7 години.

3. Обхват

3.1. Програмата ще обхване следните дейности:

- цялостна подмяна на учебните дъски в класните стаи; обновяване на ученическите маси и столове и осигуряване на нови учебни пособия (глобуси, пособия за специализираните кабинети и др.);

3.2. Общ бюджет на модула – 3 000 000 лв.

3.3. Индикативни параметри – 1000 училища в страната.

4. Бенефициенти – училища от всички области на страната, подали заявка.

5. Процедури

В едномесечен срок от приемането на програмата училищата представят проектите си в съответния РИО по образец, утвърден от МОН. Началникът на РИО със заповед назначава комисия за проверка и оценка на заявките.

В двуседмичен срок комисията в РИО класира и обобщава подадените заявки и ги представя в МОН.

В двуседмичен срок от постъпване на проектите в МОН комисията представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване училищата, които ще бъдат включени в програмата за 2007 г.

Финансирането на дейностите се извършва от бюджета на МОН.

6. Критерии за оценка

- Съответствие с целите на програмата – до 30 т.;

- Състояние на учебно-техническото оборудване – до 30 т.

Предимство имат училищата с по-лоша материална база;

- Брой на учениците в училището - до 30 т. Предимство имат училищата с по-голям брой ученици;

- Перспектива за развитие на училището – до 10 т. Разглежда се тенденцията в броя на учениците за последните 3 години, както и мястото на съответното училище в общинския план за развитие.

7. Оценка на резултатите

Възлага се на външна организация мониторинг и оценка на изпълнението на програмата. В срок до 31 март 2008 г. се публикуват докладът на интернет страницата на МОН, в т.ч. и междинните, и окончателният отчет по изпълнението.

III. Могул „Създаване на достъпна архитектурна среда”

1. Въведение

Необходимост от програмата – данни за актуалното състояние:

- Създадена е нормативната база, необходима за интегрирано обучение на децата и учениците със специални образователни потребности в системата на народната просвета. Броят на децата и учениците със специални образователни потребности, интегрирани в общообразователни детски градини и училища, е, както следва: за учебната 2005-2006 – 717; за 2006-2007 – 1593; за 2007-2008 - 3865.

Очаква се през следващите 2-3 години да нарасне и да се стабилизира на около 5 – 6000.

- До момента по данни, с които МОН разполага, около 150 училища са адаптирани, като съответните съоръжения са изградени.

- В перспектива би следвало и с оглед изискванията на Закона за интеграция на хората с увреждания във всяка сграда, използвана за нуждите на образователната система, да бъде изградена достъпна архитектурна среда. По прогнозни данни, ако се запази този темп на целево финансиране, посочената цел ще бъде изпълнена в рамките на около 10 години, като поетапно целта е във всяко населено място да има поне по едно училище с изградена достъпна среда, а в големите градове – пропорционално на броя интегрирани ученици.

2. Цели

Социално включване и осигуряване на равен достъп до образование на децата и учениците със специални образователни потребности чрез изграждане на достъпна архитектурна среда като част от

подкрепящата среда, необходима за тяхното обучение в общообразователна среда.

3. Обхват

3.1. Програмата ще обхване финансиране на следните дейности:

- Създаване на базова достъпна архитектурна среда – изграждане на рампи и адаптиране на санитарни помещения - до 30 000 лв. за един проект;
- Изграждане на достъпна архитектурна среда в специфични от инфраструктурна гледна точка обекти (асансьори и хидравлични съоръжения) – до 100 000 лв. за един проект.

3.2. Бюджет на модула – 3 000 000 лв.

3.3. Индикативни параметри – 100 училища в страната.

4. Бенефициенти

Всяко училище има право да кандидатства само с един проект за една от дейностите. Училищата кандидатстват и се конкурират по области.

5. Процедури

Вдномесечен срок от приемането на програмата училищата представят проектите си в съответния РИО по образец, утвърден от МОН. Началникът на РИО със заповед назначава комисия за подбор и оценяване на проектите, кандидатстващи за създаване на достъпна архитектурна среда.

Вдвуседмичен срок комисията в РИО класира подадените проекти на основата на определените критерии и ги представя в МОН за окончателно одобрение.

Вдвуседмичен срок от постъпване на проектите в МОН комисия с участието на представител на Агенцията за хората с увреждания представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване училищата, които ще бъдат включени в програмата за 2007 г.

Финансиране на дейностите се извършва от бюджета на МОН.

6. Критерии за оценка

- съответствие с целите на програмата – 20 т.;
- брой интегрирани деца и ученици със специални образователни потребности и особено с физически увреждания – 30 т. Предимство имат училищата с по-голям брой ученици;
- подходящ сграден фонд – 30 т.;

- перспектива за развитие на училището – 10 т. Разглежда се тенденцията в броя на учениците за последните 3 години, както и мястото на съответното училище в общинския план за развитие.

7. Оценка на резултатите

Възлага се на външна организация мониторинг и оценка на изпълнението на програмата. В срок до 31 март 2008 г. се публикуват докладът на интернет страницата на МОН, в т.ч. и междинните, и окончателният отчет по изпълнението.

IV. Модул „Безопасно училище”

1. Въведение

Необходимост от програмата:

Повишаване нивото на безопасност на материалната база в училищата, както и на физическа сигурност на учениците и учителите. Понастоящем въпреки изграждането на системи за сигурност в училища, по-голямата част от тях не са снабдени със сигнално-охранителна техника и други съоръжения за безопасност.

2. Цели

Изграждане на съвременни инсталации за охрана и безопасност в сградите на българските училища.

3. Обхват

3.1. Училищата на територията на страната. МОН предоставя средствата в съответния одобрен размер на общините под формата на съфинансиране в размер до 50 на сто от стойността на проекта.

3.2. Бюджет на модула – 1,5 млн. лв.

3.3. Индикативни параметри – 100 училища в страната.

4. Бенефициенти

Общините в Република България. Всяка община кандидатства, подавайки проект за подобряване обезопасяването на материалната база в училищата на територията ѝ, включително инсталиране на сигнално-охранителна техника и други съоръжения.

5. Процедури:

В едномесечен срок от приемането на програмата общините съгласувано със съответните районни полицейски управления или дирекции в

областния център представят проект по утвърден от МОН образец. Министърът назначава комисия за подбор и оценяване на проектите

В двуседмичен срок от постъпване на проектите в МОН комисията представя на министъра на образованието и науката за утвърждаване училищата, обобщени по общини, които ще бъдат включени в програмата за 2007 г.

6. Критерии за оценка:

- Съответствие с целите на програмата – до 25 т.;
- Брой на училищата, включени в програмата – до 25 т.;
- Брой на учениците, включени в програмата – до 25 т.;
- Размер на съфинансиране – до 25 т.

Предимство имат общините с по-голям брой училища и ученици, както и с по-голям размер на собствено финансиране.

7. Оценка на резултатите

Възлага се на външна организация мониторинг и оценка на изпълнението на програмата. В срок до 31 март 2008 г. се публикуват докладът на интернет страницата на МОН и на съответната община бенефициент, в т.ч. и междинните, и окончателният отчет по изпълнението.

**НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„УЧИЛИЩЕТО – ТЕРИТОРИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ”**

1. Въведение

Анализът на съвременното състояние и тенденции в развитието на извънкласните и извънучилищните дейности у нас и по света показва, че те са обективна необходимост за осмисляне на свободното време на учениците и за развитие на техните интереси и дарования. Ангажирането по естествен начин на въображението, способностите и интересите на децата несъмнено съдейства за тяхното физическо, интелектуално и личностно развитие. Ритуализацията на училищния живот е част от необходимото преосмисляне на училището не само като образователен център, но и като общност със специфичен училищен живот и традиции. Нужно е изграждане на система от символи и ритуали, които да повишат мотивацията на ученика за участие в училищния и в извънучилищния живот, да подсилят усещането му за принадлежност към неговото училище и да го възпитават като гражданин на България и на света.

2. Цели

- Установяване на общи правила за ритуализация на училищния живот;
- Изграждане и поддържане на училищни традиции;
- Формиране от подрастващите на граждански ангажирани личности, приобщени към ценностите на демократичното общество.
- Развитие на творческите способности на учениците;
- Уплътняване на свободното време на учениците със занимания, подпомагащи интелектуалното, духовното, нравственото и физическото им израстване;
- Засилване на интереса на учениците към образователно-възпитателния процес и намаляване на риска от отпадането им.

3. Обхват

Програмата обхваща два модула:

- Ритуализация на училищния живот – индикативни параметри – 3000 училища в страната;
- Развитие на извънкласната и извънучилищната дейност – индикативни параметри – 1000 училища в страната.

А) Модул „Ритуализация на училищния живот”

а) Мерки, насочени към осигуряването на националните и европейските символи във всяко българско училище, които да подсилят у ученика усещането за принадлежност към неговото училище и да го възпитават като гражданин на Република България и на света.

Финансират се дейности, свързани с разработване на информационни материали за националните и за европейските символи и създаване на табла с тях за всяка класна стая в българските училища.

б) Мерки, насочени към изграждане на система от символи и ритуали, които да повишат мотивацията на ученика за участие в училищния и в извънучилищния живот:

- Финансират се дейности, свързани с тържествено отбелязване на училищни празници и традиции.

- Финансират се дейности, свързани с изработване елемент на униформа с отличителния знак на училището или с емблемата му.

в) Принцип на финансиране

- Финансирането и осъществяването на мерките, насочени към осигуряване на националните и европейските символи във всяко българско училище, се извършва от Министерството на образованието и науката (МОН);

- Финансирането на проектите на училищата, насочени към тържествено отбелязване на кръгли годишнини и към изработване на униформи или на елемент на униформа с отличителния знак на училището или с емблемата му, се осъществява след одобряване на проекта. Финансирането на проектите се извършва при условията на съфинансиране от страна на съответното училище в размер до 30 на сто от общата стойност на проекта.

Бюджет на модула – 2 000 000 лв.

Индикативното разпределение на общия бюджет на модула е, както следва:

➤ 300 000 лв. за дейности, свързани с разработване на информационни материали;

➤ 200 000 лв. за дейности, свързани с тържествено отбелязване на кръгли годишнини на училищата;

➤ 1 470 000 лв. за дейности, свързани с изработване на униформа или на елемент на униформа с отличителния знак на училището или с емблемата му;

➤ 30 000 лв. за извършване на външна оценка.

Максимална стойност на един проект

➤ Максималната стойност на проектите, свързани с дейности по тържествено отбелязване на училищни празници и традиции, е 1500 лв., от които до 30 на сто съфинансиране от страна на училището;

➤ Максималната стойност на проектите, свързани с дейности по изработване на униформа или на елемент на униформа с отличителния знак на училището или с емблемата му, е до 40 000 лв., от които до 30 на сто съфинансиране от страна на училището.

г) Процедури по кандидатстване и оценяване на проектите

Всяко училище може да кандидатства само с един проект за всяка отделна дейност.

Оценяването се извършва от комисия на национално ниво с участието на представители на МОН и на външни експерти.

Процедура за кандидатстване, изисквани документи

Формуляр за кандидатстване (по образец)

Решение на педагогическия съвет

Решение на училищния съвет или на училищното настоятелство

Проект на училището, който да съдържа:

- ясно формулирани цели и дейности – не повече от 3;
- точно определени очаквани резултати;
- програма за протичане на тържествата за отбелязване на училищен юбилей (модел на униформа или на елемент на униформа с отличителния знак на училището или с емблемата му);
- представен план-график на дейностите;
- изготвен финансов план;
- екип, който участва с проекта.

Срок на подаване

Един месец след одобряването на програмата от Министерския съвет.

Ред за разглеждане

Комисията, сформирана на национално ниво, разглежда, оценява и класира проектите.

Срок за оценяване на проектите

Един месец след приключване приема на документи.

Б) Модул „Развитие на извънкласната и извънучилищната дейност”

а) Принцип на финансиране

- Финансират се проекти за извънкласни и извънучилищни дейности за учебната 2007–2008 г.;

- Максимална стойност на един проект до 5000 лв., а когато за изпълнението на проекта е предвидено закупуване на дълготрайни, материални активи максималната стойност е 15 000 лв.

- Финансовите средства на проектите се разпределят по общини въз основа на брой ученици и стандарт, определен от МОН, но не по-малко от 5000 лв. за община.

- В случай че в някоя община няма постъпили проекти или всички постъпили проекти не са допуснати до класиране, неусвоените средства, определени за тази община, се преразпределят от МОН за финансиране на дейности по програмата;

- Финансиране се осигурява само за проектите, които се вметват в сумата, определена за съответната община. Не се допуска частично финансиране на проект;

- Не се допуска финансиране на строително-ремонтни дейности и на административни разходи (възнаграждения за ръководителя и за екипа, за граждански договори и хонорари), превишаващи 20 на сто от общата сума, разходите за дълготрайни материални активи.

- Наличие на материално-техническа осигуреност за осъществяване на дейностите.

Бюджет на модула – 10 млн. лв.

б) Процедури за кандидатстване и оценяване

Бенефициенти – държавни, общински и частни училища и държавни и общински обслужващи звена. Всяко училище или обслужващо звено може да кандидатства с един проект, който може да включва и повече от една извънкласна/извънучилищна дейност.

Процедура за кандидатстване, изисквани документи

Формуляр за кандидатстване (по образец)

Решение на педагогическия съвет

Решение на училищния съвет или на училищното настоятелство

Проект на училището, който да съдържа:

- ясно формулирани цели и дейности – не повече от 3;
- точно определени очаквани резултати;
- представен план-график на дейностите;
- изготвен финансов план;
- екип, който участва с проекта.

Срок на подаване

Един месец след одобряването на програмата от Министерския съвет.

Оценяване на проектите

1. Проектите се допускат, оценяват и класират от комисия, определена със заповед на кмета за всяка община. Комисията се състои най-малко от трима членове – двама представители на съответната община и един експерт от регионалния инспекторат по образование, определен от началника на съответния инспекторат.

2. Всеки член на комисия оценява всеки проект по посочените критерии. При оценяването всеки член на комисия попълва и подписва индивидуална оценъчна карта за всеки проект.

3. След попълването на индивидуалните оценъчни карти членовете на комисията попълват обща оценъчна карта за всеки проект и съставят протоколи за класираните и определените за финансиране проекти за всяка община.

4. След приключване на процедурите по допускане, оценяване и класиране на проектите кметът на общината в двуседмичен срок изпраща в МОН заверени копия от протоколите по допускане и класиране на проектите и финансовите планове.

Срок на оценяване на проектите: един месец след приключване приема на проекти.

4. Критерии за оценка

Проектите по модул „Ритуализация на училищния живот” се оценяват по следните критерии:

- съответствие между цели, дейности и очаквани резултати на проекта – до 20 т.;

- целесъобразно и ефективно разпределение на средствата – до 20 т.;

- дълготрайност на ефекта – до 20 т.;

- брой на учениците, включени в проекта – до 20 т.;

- брой на учителите участващи в проекта – до 20 т.;

Проектите по модул „Развитие на извънкласни и извънучилищни дейности” се оценяват по следните критерии:

- възпитателен ефект – до 15 т.;

- образователен ефект – до 15 т.;

- съответствие между цели, дейности и очаквани резултати на проекта – до 15 т.;

- целесъобразно и ефективно разпределение на средствата – до 15 т.;

- дълготрайност на ефекта – до 15 т.;

- брой на учениците, включени в проекта – до 15 т.;

- брой на учителите, участващи в проекта – до 10 т.

5. Отчитане на резултатите

Училищата изготвят и представят до 31 януари 2008 г. в МОН отчет за изпълнението на проектите. Министърът на образованието и науката до 30 март 2008 г. представя отчет за резултатите от изпълнението на програмата, който съдържа:

1. информация за изпълнението на модулите съгласно заложените показатели за изпълнение;

2. информация за резултатите от извършената външна оценка;

3. информация за разходите.

Отчетът се публикува на електронната страница на МОН.

Показатели за изпълнение

1. За дейностите, свързани с разработване на информационни материали за националните и европейските символи и създаване на табла с тях за всяка класна стая в българските училища:

- абсолютен и относителен брой класни стаи, в които са поставени информационните материали.

2. За дейности, свързани с тържествено отбелязване на кръгли годишнини на училищата:

- брой училища, в които е отбелязана годишнина;

- брой ученици в училищата, в които е отбелязана годишнина.

3. За дейности, свързани с изработване на елемент на униформа с отличителния знак на училището или с емблемата му:

- брой училища, в които са изработени елемент на униформа с отличителния знак на училището или с емблемата му;

- брой ученици, за които са изработени елемент на униформа с отличителния знак на училището или с емблемата му.

4. За дейности, свързани с развитие на извънкласната и извънучилищната дейност:

- брой училища, в които са реализирани проекти за извънкласна дейност и извънучилищна дейност;

- брой ученици, които участват в извънкласни и извънучилищни дейности.

Приложение № 5
към т. 2

Актуализиране на финансовите средства по програмите, които се изпълняват въз основа на стратегическите документи, одобрени през 2005 г. във връзка с § 69, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2005 г. и актуализирани през 2006 г. във връзка с § 71, ал. 2 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2006 г.

1. Национална програма „Информационни и комуникационни технологии (ИКТ) в училище” – общ бюджет 32 500 000 лв.

Видове дейности	Общо (в лв.)
<i>Компютризация на училищата</i>	8 250 000
закупуване на преносими компютри, мултимедийни проектори, застраховки, транспорт и други	6 900 000
система за съхраняване и обработка в Министерството на образованието и науката на административна информация от училища, оборудване за сателитно приемане на образователни филми	850 000
компютърна техника, софтуер и др. награди за даровити деца, иновативни училища и учители с ИКТ постижения	500 000
<i>Интернет свързаност на училища *</i>	9 500 000
комуникационна свързаност и техническо обслужване на училищата в България	9 000 000
разходи за модернизиране и обслужване на контролния център	500 000
<i>Обучение на учители</i>	6 894 000
обучение за работа с приложни и административни продукти, признаване на правоспособност, обучение за създаване на електронно съдържание, обучение на директори за работа със софтуер за управление	5 160 000
производство на образователни филми и клипове за образователни цели, интернет TV, популяризиране на програмата	694 000
сертификация от независими оценители, контрол и мониторинг, helpdesk за учители по всички ИКТ теми	1 040 000
<i>Образователно съдържание и системен софтуер, планове и програми, свързани с използването на ИКТ в училище. Адаптиране на нормативната база. Система за управление и контрол на процеса на въвеждане на ИКТ в образованието</i>	7 856 000
операционни системи и офис приложения, антивирусен софтуер	4 286 000
образователен софтуер и портали, внедряване на софтуер за онлайн комуникация и дистанционно обучение, софтуер за администриране на училища	1 620 000
приложен и специализиран софтуер за училища, конкурси за електронно съдържание, изработване на учебни електронни помагала за I – VIII клас	1 950 000
Общо:	32 500 000

* Средствата за интернет свързаност на училищата в размер на 9 500 000 лв. се разходват чрез бюджета на Държавната агенция за информационни технологии и съобщения.

2. Национална програма „По-пълно обхващане на децата и учениците” – общ бюджет 30 400 000 лв., в т.ч. средства за мониторинг на програмата в размер 100 000 лв.

2.1. Модул „Оптимизиране на училищната мрежа чрез осигуряване на превоз до държавните и общинските училища за ученици в основната образователна степен” – 14 950 000 лв.

2.2. Модул „Осигуряване на закуска и мляко (чай) на всеки ученик в I - IV клас, както и за децата в подготвителните групи и класове” – 15 350 000 лв.

3. Национална програма „Енергоефективно саниране на училищни сгради” – общ бюджет 15 500 000 лв., в т.ч. средства за мониторинг на програмата в размер 50 000 лв.